

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 20/2014 vp

Valtioneuvoston kirjelmä luonnoksesta Euro- polin ja Moldovan väliseksi operatiiviseksi sopi- mukseksi (Europol-Moldova -sopimus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 23 päivänä kesäkuuta 2014 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän luonnoksesta Europolin ja Moldovan väliseksi operatiiviseksi sopimukseksi (Europol-Moldova -sopimus) (U 28/2014 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että hallinto-

valiokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- ylitarkastaja Anne-Maria Seesmaa, sisäministeriö, poliisiosasto.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Europolin ja Moldovan välisessä sopimusluonnoksessa on kysymys Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyssä neuvoston päätöksessä (2009/371/YOS) tarkoitetusta, Europolin ja kolmannen valtion välille laadittavasta yhteistyösopimuksesta. Sopimuksen tavoitteena on kehittää Europolin ja Moldovan suhteita siten, että sopimuspuolet voivat tehdä tehokasta yhteistyötä ja vaihtaa tietoja keskenään.

Sopimusluonnos sisältää määräyksiä muun muassa sopimuksen tarkoituksesta, niistä rikollisuuden aloista, joihin sopimusta sovelletaan, yhteistyön alueista, Moldovan kansallisesta yhteyspisteestä ja toimivaltaisista viranomaisista. Lisäksi sopimus sisältää yleiset tietojenvaihtoa koskevat määräykset, määräykset henkilötietojen vaihdosta sekä tietojen käytöstä. Sopimus si-

sältää myös määräyksiä tietojen säilyttämisestä, korjaamisesta ja poistamisesta sekä tietoturvasuudesta.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto suhtautuu sopimusluonnokseen myönteisesti. Valtioneuvoston kannan mukaan Europolin ja Moldovan välinen erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin vastainen yhteistyö tehostuu, kun osapuolten kesken voidaan tehdä laaja-alaista yhteistyötä ja tarpeen vaatiessa vaihtaa henkilötietoja. Valtioneuvosto voi hyväksyä sopimuksen edellyttäen, että Europolin yhteisen valvontaviranomaisen jatkossa mahdollisesti esittämät kommentit on otettu sopimuksessa asianmukaisesti huomioon.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta tehdyn neuvoston päätöksen (2009/371/YOS) mukaan Europol voi tehdä teknisiä, strategisia ja operatiivisia sopimuksia kolmansien valtioiden ja järjestöjen kanssa. Käsillä olevassa sopimusluonnoksessa on kyse tällaisesta operatiivisesta sopimuksesta. Sen tavoitteena on kehittää Europolin ja Moldovan suhteita siten, että sopimuspuolet voivat tehdä tehokasta yhteistyötä ja vaihtaa keskenään tietoja laaja-alaisesti.

Sopimusluonnos seuraa hyvin pitkälle Europolin käyttämää mallisopimus pohjaa. Sopimusluonnos sisältää määräyksiä sopimuksen tarkoituksesta, niistä rikollisuuden aloista, joihin sopimusta sovelletaan, yhteistyön alueista, Moldovan kansallisesta yhteyspisteestä ja toimivaltaisista viranomaisista. Sopimukseen sisältyvät myös yleiset tietojenvaihtoa koskevat määräykset sekä määräykset henkilötietojen vaihdosta ja tietojen käytöstä. Lisäksi sopimukseen sisältyy määräyksiä tietojen säilyttämisestä, korjaamisesta ja poistamisesta sekä tietoturvallisuudesta. Selvityksen mukaan Europolin yhteinen valvontaviranomainen on 12.2.2014 antamassaan lausunnossa todennut, ettei tietosuojan osalta ole esteitä aloittaa sopimusneuvotteluja Europolin ja Moldovan kesken.

Sopimus ei vaikuta Suomen kansalliseen lainsäädäntöön. Suomesta ei luovutettaisi suoraan

tietoja Moldovaan sopimuksen perusteella. Europolia koskevan päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annetun lain (563/2011) 6 §:n mukaan kansalliset toimivaltaiset Europol-viranomaiset saavat luovuttaa salassapitosäännösten estämättä henkilökisteriensä tietoja Europolille, Europolin kansallisille yksiköille sekä Europolin tietojenkäsittelyjärjestelmiin tallennettaviksi Europolin toimivaltaan kuuluvan rikollisuuden estämiseksi ja selvittämiseksi. Europolin perustamispäätöksen mukaan Europol voi luovuttaa jäsenvaltioiden toimittamia tietoja eteenpäin kolmansille valtioille ainoastaan kyseisen jäsenvaltion suostumuksella.

Valiokunta suhtautuu sopimusluonnokseen myönteisesti. Europolin ja Moldovan välinen erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin vastainen yhteistyö tehostuu, kun osapuolten kesken voidaan tehdä laaja-alaista yhteistyötä ja tarpeen vaatiessa vaihtaa henkilötietoja. Valiokunta katsoo, että sopimus on hyväksyttävissä edellyttäen, että Europolin yhteisen valvontaviranomaisen jatkossa mahdollisesti esittämät kommentit on otettu sopimuksessa asianmukaisesti huomioon.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pirkko Mattila /ps	Antti Lindtman /sd
vpj.	Mika Kari /sd	Markus Lohi /kesk
jäs.	Maarit Feldt-Ranta /sd	Tapani Mäkinen /kok
	Reijo Hongisto /ps	Mika Raatikainen /ps
	Risto Kalliorinne /vas	Ulla-Maj Wideroos /r
	Elsi Katainen /kesk	vjäs. Anu Urpalainen /kok.
	Timo V. Korhonen /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne.